

2.2. Christoffel-Darboux Formülü

(a, b) aralığında $w(x)$ ağırlık fonksiyonuna göre ortonormal olan n . dereceden polinom $\phi_n(x)$ olsun. Bu kısımda birçok uygulamada önemli rol oynayan

$$K_n(x, y) = \sum_{k=0}^n \phi_k(x)\phi_k(y)$$

toplamı için kapalı bir form elde edeceğiz.

Teorem 2.2. $\phi_n(x)$ polinomu için

$$K_n(x, y) = \sum_{k=0}^n \phi_k(x)\phi_k(y) = \frac{k_n}{k_{n+1}} \left[\frac{\phi_n(y)\phi_{n+1}(x) - \phi_n(x)\phi_{n+1}(y)}{x - y} \right]$$

eşitliği sağlanır. Bu formül Christoffel-Darboux formülü olarak bilinir.

İspat.

$$\begin{aligned} \phi_0(x) &= k_0 \\ \phi_1(x) &= k_1x - k_1k_0^2 \int_a^b xw(x) dx \end{aligned}$$

olduğundan

$$K_0(x, y) = \phi_0^2(x) = k_0^2 = \frac{k_0}{k_1} \left[\frac{\phi_0(y)\phi_1(x) - \phi_0(x)\phi_1(y)}{x - y} \right]$$

olup $n = 0$ için Christoffel-Darboux formülü sağlanır.

Genel durumda ispatı vermek için bir önceki kısımda elde edilen

$$\begin{aligned} \phi_{n+1}(x) &= (xA_n + B_n)\phi_n(x) - C_n\phi_{n-1}(x) = 0, \\ A_n &= \frac{k_{n+1}}{k_n}, C_n = \frac{A_n}{A_{n-1}} \end{aligned}$$

rekürans formülünü kullanırsak

$$\begin{aligned}
& \frac{k_n}{k_{n+1}} \left[\frac{\phi_n(y)\phi_{n+1}(x) - \phi_n(x)\phi_{n+1}(y)}{x-y} \right] \\
&= \frac{k_n}{k_{n+1}} A_n \phi_n(x)\phi_n(y) + \frac{k_n}{k_{n+1}} C_n \left[\frac{\phi_{n-1}(y)\phi_n(x) - \phi_{n-1}(x)\phi_n(y)}{x-y} \right] \\
&= \phi_n(x)\phi_n(y) + K_{n-1}(x, y)
\end{aligned}$$

elde edilir ki buradan

$$K_n(x, y) = \phi_n(x)\phi_n(y) + K_{n-1}(x, y)$$

sağlanır. Son eşitlikten yararlanarak iterasyonla

$$K_n(x, y) = \sum_{k=1}^n \phi_k(x)\phi_k(y) + K_0(x, y) = \sum_{k=0}^n \phi_k(x)\phi_k(y)$$

bulunur ki bu da istenilendir.

Christoffel-Darboux formülünün her iki yanında $y \rightarrow x$ için limit alınırsa,

$$\begin{aligned}
K_n(x, x) &= \lim_{y \rightarrow x} \frac{k_n}{k_{n+1}} \left[\frac{\phi_n(y)\phi_{n+1}(x) - \phi_n(x)\phi_{n+1}(y)}{x-y} \right] \\
&= \frac{k_n}{k_{n+1}} \left[\phi_n(x)\phi'_{n+1}(x) - \phi'_n(x)\phi_{n+1}(x) \right] \\
&= \sum_{k=0}^n \phi_k^2(x) \geq 0
\end{aligned}$$

elde edilir.

Teorem 2.3. n -yinci dereceden normu bir olan bütün $\rho(x)$ polinomları arasında, $|\rho(y)|$ yi maksimum yapan $\rho(x)$ polinomları

$$\rho(x) = \frac{+K_n(x, y)}{K_n^{-1/2}(y, y)}$$

ile verilir. Burada y , (a, b) aralığında belirlenmiş bir noktadır.

$p(x)$, n -yinci dereceden yada düşük dereceden bir polinom ise

$$p(x) = \sum_{k=0}^n (p, \phi_k) \phi_k(x)$$

olarak yazılabilir. Ayrıca açıktır ki

$$(p(x), K_n(x, y)) = \sum_{k=0}^n (p, \phi_k) \phi_k(y) = p(y)$$

dir. $p(x) = 1$ özel durumunda

$$(1, K_n(x, y)) = \int_a^b w(x) K_n(x, y) dx = 1, \quad n \geq 0$$

elde edilir.